

ВИСНОВОК

на проект Закону України про внесення змін до Податкового кодексу України щодо оподаткування земель природно-заповідного фонду земельним податком, поданий Кабінетом Міністрів України (реєстр. №10198)

Комітет Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування на своєму засіданні 18 січня 2024 року (Протокол № 134) розглянув проект Закону України про внесення змін до Податкового кодексу України щодо оподаткування земель природно-заповідного фонду земельним податком (реєстр. №10198 від 30.10.2023), поданий Кабінетом Міністрів України.

За визначенням суб'єкта права законодавчої ініціативи зазначений законопроект розроблено з метою підтримки та забезпечення належного рівня функціонування установ природно-заповідного фонду, унормування податкового навантаження на них та видаткову частину державного бюджету.

Законопроектом пропонується внести зміни до Податкового кодексу України щодо встановлення ставки земельного податку за земельні ділянки, які належать до земель природно-заповідного фонду, в розмірі, що не перевищує 0,1% від їх нормативної грошової оцінки.

Всеукраїнська асоціація органів місцевого самоврядування «Асоціація міст України» у своєму висновку наводить низку зауважень до законопроекту. Зокрема, Асоціація висловлюється проти обмеження самостійності місцевого самоврядування та прямих щорічних втрат бюджетів територіальних громад через розширення кола платників податків, яким законодавчо встановлюється зменшена ставка податку, яка відповідно до норм статті 30 Податкового Кодексу України по суті є пільгою. Для прикладу, у висновку інформується про річні некомпенсовані втрати земельного податку територіальних громад Івано-Франківської області у разі застосування норм законопроекту з реєстр. № 10198, які можуть складати до 31 відсотка обсягу надходжень бюджету територіальної громади (без трансфертів) на рік. Так, Ворохнянська селищна територіальна громада

втрачає 24,5 млн грн або 31% від обсягу надходжень місцевого бюджету, Яремчанська міська територіальна громада – 8,8 млн грн або 5% від обсягу надходжень місцевого бюджету, Зеленська сільська територіальна громада – 1,5 млн грн або 14% від обсягу надходжень місцевого бюджету.

Крім того, у висновку акцентується увага, що держава, відповідно до статті 142 Конституції України, повинна компенсувати такі втрати місцевого самоврядування, передбачивши, відповідно до статті 103 Бюджетного кодексу України, додаткову дотацію на компенсацію втрат доходів місцевих бюджетів внаслідок наданих державою податкових пільг, чого не містить законопроект з реєстр. № 10198.

Також на думку Асоціації, ініціювання запропонованих змін в частині саме місцевих податків і зборів, до яких відноситься земельний податок, є втручанням у діяльність місцевого самоврядування та порушенням Конституції України щодо права територіальних громад на місцеве самоврядування в частині встановлення місцевих податків і зборів. Разом з тим, запропоновані зміни, на думку фахівців Асоціації, порушують принцип фіскальної достатності – встановлення податків та зборів з урахуванням необхідності досягнення збалансованості витрат бюджету з його надходженнями.

Підсумовуючи зауваження, Всеукраїнська асоціація органів місцевого самоврядування «Асоціація міст України» пропонує проект Закону України про внесення змін до Податкового кодексу України щодо оподаткування земель природно-заповідного фонду земельним податком (реєстр. №10198), внесений Кабінетом Міністрів України, відхилити.

Всеукраїнська асоціація органів місцевого самоврядування «Всеукраїнська асоціація громад» у своєму висновку наводить низку зауважень до даного законопроекту. Так, зокрема, на думку фахівців Асоціації, законопроект в порушення вимог статті 27 Бюджетного кодексу України не містить необхідного фінансово-економічного обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки). Запровадження такого законопроекту впливатиме на дохідну частину місцевих бюджетів та фінансову спроможність громад. Крім того, в порушення вимог статті 27 Бюджетного кодексу України законопроект не містить пропозицій змін до законодавчих актів України щодо джерел додаткових надходжень до місцевих бюджетів для досягнення збалансованості показників.

За наслідками проведеного аналізу, Всеукраїнська асоціація органів місцевого самоврядування «Всеукраїнська асоціація громад» пропонує проект Закону України про внесення змін до Податкового кодексу України щодо оподаткування земель природно-заповідного фонду земельним податком (реєстр. №10198), внесений Кабінетом Міністрів України, пропонує відхилити.

Заслухавши інформацію підкомітетів з питань адміністративно-територіального устрою та місцевого самоврядування, а також з питань регіональної політики та місцевих бюджетів, з'ясувавши позицію народних

депутатів України – членів Комітету, запрошених на засідання осіб та всебічно обговоривши питання, **Комітет ухвалив:**

1. Вважати за доцільне запропонувати Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики, визначеного головним з підготовки і опрацювання проекту Закону України про внесення змін до Податкового кодексу України щодо оподаткування земель природно-заповідного фонду земельним податком (реєстр. №10198), поданого Кабінетом Міністрів України, рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 1 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України за наслідками розгляду в першому читанні прийняти даний законопроект за основу з обов'язковим доопрацюванням під час підготовки до другого читання з урахуванням надання відповідним територіальним громадам фінансових компенсаторів.

2. Надіслати цей висновок до Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики.

Голова Комітету

О. ШУЛЯК

